

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY
ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!
PROVINCIAL LIBRARY
MANITOBA

CORNER FRITCHARD AVE.
& MCGREGOR ST.

The Provincial
Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA.

PIK IV.

Ч. 103.

СЕРЕДА, 27 ГРУДНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, DECEMBER 27th, 1922.

No. 103.

VOL. IV.

ДУХОБОРИ ВИЗДЯТЬ З КАНАДИ НА РАД. УКРАЇНУ.

МОСКВА, 24. грудня. — Людвік Мартенс, бувший соцістський представник в Америці, став председателем спеціальної комісії, організованої соцістським правительством для помогання в повороті до Росії американських Росіянів і російських Духоборів в Канаді. За останніх два роки більше як 20,000 американських Росіянів вже повернувшись з Америки до Росії. Більша частина з них є різними робітниками і вони привезли з собою різними знаряди вартости \$50,000.

Радянська влада відступає Духоборам 25,000 акрів землі.

Тепер планується перевезти з Канади 30 до 40 тисяч Духоборів, які будучи переслідуваними, були примушені в 1895 році емігрувати в Росію. Сі родини мають намір привезти з собою все своє майно, яке складається з різними знарядями, тракторів і домашнього скота. Соцістське правительсто признає для них 25,000 акрів землі на Україні. В додатку до існуючих соцістських законів, ухвалених "соцістських" противників війни від військової служби, Всеросійський Центральний Виконавчий Комітет дав делегатам духоборської секти, які недавно були в Москві для ведення переговорів, підписане зобов'язання, яким ухваленося цілу їх комуну від військової служби і від всіх інших обов'язків зв'язаних з носенням озброєння.

Ленін обіцяє делегації землю до вибору і всі вольности.

ПОРКТОН, Саск., 24. грудня. — А. Потапов, який недавно їздив до Москви і переговорював з соцістським правительством в імені 385 родичів незалежних Духоборів в справі повороту їх до Росії, — заявив, що прем'єр Николай Ленін запропонував Духоборам даром землю в якій вони хочуть жити в Росії, абсолютну релігійну свободу, увільнене від військової служби і право жити як вони собі захочуть.

Положене в Росії полінашесть.

Потапов їздив до Росії разом з М. Терником. Він каже, що відносини в Росії скоро стають нормальні і що той край стане в протязі paru років назад на свої ноги, наколи буде добрий урожай.

ЧІЧЕРІН ПРО "ЛІГУ НАЦІЙ". Називає її "організованим беззак'ям".

ЛЪОЗАННА, 19. грудня. — На вчерашній сесії конференції, присвяченій обговорюванню планів щодо контролю турецьких проливів, Чічерін підчас гарячої дебати з лордом Корзоном назвав "Лігу Націй" "організованим беззак'ям".

Злучені Держави, Німеччина і Росія не признають "Лігу Націй", сказав Чічерін. "Ліга не є навіть в спромозі мати контролю над одним польським генералом у Відні. Вона не може нічого зробити в литовським спорі. Яку вартість можуть мати гарантії такої організації?"

Чічерін заявив, що альянтські пропозиції щодо регулювання проливів є спрямовані проти Радянських Республік і дають премію марінізму і мілітаризму.

ЧИСЛО ПРОТИВНИКІВ ФАШІСТІВ ЗБІЛЬШАЄТЬСЯ.

РИМ, 22. грудня. — В різних частих Італії вибухла вчора між фашистами і їх противниками горожанська війна, подібна до ірландської.

На групі фашистів в Трієсті кишено бомбу, яка ранила 24 особи, з них три тяжко. Бомбу мав кинути бувший лідер фашистів.

В Неаполі групи фашистів напали на газету популярістів за її вороже становище супроти фашистів. Редакцію газети знищили. Фашисти пробували також напасти на одну ліберальну газету.

Підложили бомбу під італійський консулят в Португалії.

ЛІСБОНА, 25. грудня. — Перед дверми італійського консуляту експлуодувала тут вчора бомба, яка спричинила лише малу шкоду. Поблизько знайдено записку такого змісту: "Наша пімста страшному фашизму".

Політичні в'язні в Італії дістали амністію.

ЛОНДОН, 23. грудня. — Делегати з Риму до "Таймса" доносили, що король Віктор Емануель підписав декрет, яким надає амністію всім особам, оскарженим о політичні переступства, які вони поповнили до часу захоплення правління бандами Муссоліні.

Муссоліні переводить мобілізацію фашистів.

РИМ, 18. грудня. — Італійський прем'єр Беніто Муссоліні зарядив мобілізацію своїх сил для боротьби з "політичними інтригантами". У своїй відозві Муссоліні заявляє, що мобілізація є konieczна для "охорони держави перед домашніми ворогами". До нової міліції будуть допущені тільки ті ветерани війни, котрі дали докази, що вони годяться з політикою правительства Муссоліні.

В останніх часах розпочався серед італійської бюрократії і буржуазії сильний рух проти правительства фашистів. Часть італійської преси починає чимраз сильніше атакувати політику фашистів. На чолі опозиції стоїть бувший прем'єр Джоліті.

Муссоліні предвиджує, що скорше чи пізніше прийде до нього звести боротьбу зі своїми ворогами. Найбільше непокоїть його ся обставина, що його вороги стараються о поміч правительства альянтських держав.

Нова цензура на італійську пресу.

РИМ, 18. грудня. — Прем'єр Муссоліні, відповідаючи делегації представників преси, заявив, що небавом будуть видані нові декрети відносно преси, які будуть обнімати права і обов'язки преси, а в яких будуть вичислені також провини і злочини, за які будуть карати конфіскацією, а есенуально і цілковитим закриттям часописи.

В Югославії знесло міністерство суспільних справ 8-годинний день праці. Натомість завело 10-годинний для робітників в торговельних підприємствах, а для всіх інших завело 9-годинний день праці.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФСОЮЗІВ ЗА СТРАЙКОМ ПРОТИ ВІЙНИ.

ГАГА, 16. грудня. — Тут закінчила ся вчора конференція Міжнародної Федерації Професійних Союзів, ухваливши ряд резолюцій проти мілітаризму і капіталізму.

Резолюції домагають ся допущення Німеччини до "Ліги Націй" і знесення тайних договорів і тайної дипломатії; заявляють ся за ведення сильної пропаганди проти війни; пропонують генеральний міжнародний страйк в разі війни; домагають ся строгої контролю над продукцією воєнних матеріялів і оконченої заборони такої продукції та створення правдивої ліги народів.

Радек на конгресі профсоюзів в Гагазі.

ГАГА. — На конференції Міжнародної Федерації Професійних Союзів промовляв 13. грудня Карло Радек, як делегат Соцістської Росії. Радек взивав у своїй промові до єдності в боротьбі проти капіталу. Критикуючи діяльність консервативних провідників робітничих організацій, він заявив, що федерація представляє в дійсності середню класу, а не членів пролетаріату. Радек поставив домагається, щоби в програму вставили радикальніші точки.

Проти комуністів виступив делегат Торіно, заявляючи, що комуністи не повинні брати участі в мировим конгресі федерації, бо вони змагають до міжнародної війни і всесвітньої революції.

ЗАСУДИЛИ 35 МАЙНЕРІВ В ПОЛУДНІВІ АФРИЦІ.

ІОГАННЕСБУРГ, Полуднева Африка, 22. грудня. — 3 400 оскаржених в зв'язку з заворушеннями в Ренд в марті с. р., яких справа розбирається ся ще в суді, 35 засуджено за бунтарство на 10 фунтів штерлінгів кари, яка має бути заплачена до 4. січня, або на один місяць в'язниці з тяжкою працею.

Найновіший вислід виборів в Австралії.

МЕЛБURN, Австралія, 23. грудня. — Теперішній стан партій в парламенті в наслідок федеральних загальних виборів представляє ся так:

Робітники 29 місць, націоналісти (партія Гюза) 27, ліберали і краєва партія 19.

В Злучених Державах є півтора мільона безробітних.

ВАШИНГТОН, 19. грудня. — Федеральний секретар праці Дейвіс заявляє в своїм річному звіті, що в Злучених Державах є тепер 1,500,000 безробітних. Минувшого року число безробітних виносило 5-6 мільонів.

Безробітні і страйки в Німеччині.

БЕРЛІН, 15. грудня. — В многих містах прийшло до страйків в обороні 8-годинного дня праці. Компанії стараються ся звести 9 і 10-годинний день праці.

Рівночасно багато робітників тратять працю, бо фабрики з причини економічного кризису зменшують свою продукцію.

Число безробітних зростає скоро з кожним днем, а рівномірно з тим зростають і видатки правительства, яке платить "допомоги безробітним".

ЩО ДІЄТЬСЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Військова бранка у Східній Галичині.

Львівська "Земля і Воля" з 10. грудня доносить:

В Східній Галичині заряджено польським урядом побір рекрута без огляду на народність, значить також і від українського населення. Бранка має бути переведена в цілім краю не пізніше як до 10. січня 1923. Польські круги коментують заряджене бранки в Східній Галичині як дальший акт польського уряду.

(Дальше ся новинка сконфіскована.)

Заведене превещіної цензури для української преси.

В неділю 3. грудня с. р. скликав львівська поліція всіх редакторів української преси і директорів друкарень, в яких друкують ся українські часописи. Визвала редакторів до точного означення часу — себто до подання години, коли виходять часописи, а рівночасно наказав управителям друкарень, що не вільно друкувати газети перед цензурою. Відповідні протоколи мусіли підписати так редактори як і управители друкарень. Наслідки сього зарядженя вже видні. Останнє число "Громадського Голосу" друковано в асистенції поліційних органів, які обсадили вхід до друкарні, щоби нічого неконфіскованого не вийшло. В часі як в пресовім відділі прокуратурі цензурували газету — стояли і чекали машини, люди і поліційні органи а чекали досить довго.

"Громадський Голос" про Кирила Трильовського і Павла Лаврука.

"Громадський Голос" помістив велику статтю про батька Кирила п. н. "Др. Трильовський вже не простує", з якої довідуємо ся, що Трильовський стоїть в спілці з Павлом Лавруком і оба ведуть "переговоры" з компетентними кругами в справі "нової" політики. "Громадський Голос" відпекується ся своїх членів і пише про них так:

"Та помімо сього кружляло по краю вперті вістки, що Др. Трильовський таки виломлюється ся з під одноцільної лінії українського громадянства, ходили чутки, що він справді вступив у "зв'язки" з деякими польськими партіями, що на сій підставі зможе спокійно вертати до краю і волос з його голови не спаде. Рівночасно довірені Д-ра Трильовського дістають від него листи, щоби на алярм відновили діяльність "партії". Появляється ся на час виборів "Радикальний Голос" як орган Селянсько-радикальної Партії. Виходить на арену "радикальний дуб" Павло Лаврук, який вже на політиці "вибив ся" та ще має охоту. Всі його партійні і особисті вороги найшли ся нагоду в арештах, сам він висилає своїх агітаторів, вишуккує кандидатів на польських послів, пре до угоди, за арешти наших селян обвинувачує нашу інтелігенцію".

В Бригїдах у Львові.

Львівська "Свобода" доносить, що в Бригїдах число у в'язнених Українців виносить 1,200 осіб; в поліційних арештах сидить понад 500 осіб.

Дня 11. листопада випущено на волю понад 40 осіб. З їх о-

пovídань довідуємо ся ось що: Арештованих поміщується по 30 осіб в одній келі. На протязі 3 тижнів нікому не дозволено вийти хоч би на хвилину з келі, або відчинити вікно. Всі потрібні в'язні мусять полагоджувати в келі. Наслідком браку повітря, холоду і голоду половина в'язнів тяжко занедужала. Всі сидять на каменних долівках. Нікому не дозволено передавати для в'язнів газети чи книжки. При елїдстві трапляються ся часті побой. Коли тих 40 в'язнів увільнено, тої самої хвилі спроваджено свіжих арештованих в числі 30 осіб.

Арештують шкільних дітків.

Число поарештованих Українців в Галичині є таке велике, що немисливо навіть позачисувати всі імена. Тепер польські окупаційні власти почали внарештовувати навіть шкільних хлопців каясами. Дня 14. листопада арештовано 50 учеників перемиської гімназії, хлопців у віці від 13 до 16 літ. У Львові так само арештовано дуже много студентів учительського семінара.

Признають, що Східна Галичина не належить до них.

"Gazeta Codzienna" подає, що польський окружний суд у Станиславові звільнив одного Українця, якого обвинувачено в голові державний зрад, мотивуючи сей засуд тим, що справа Галичини не є вирішена, значить — Українець не може поповнити зради польської держави. Се звільнене обвинуваченого затвердив також найвищий польський трибунал у Варшаві, чим признав, що Східна Галичина до Польщі не належить.

Вислід виборів на Волині, Холмщині і Поліссю.

Від українського населення вибрані слїдуєчі:

На Волині вибрані: Луцкевич Марко, Комаревич Василь, Пирогов Микола, Братунь, Підгірський, Самійло, Тимошук Юрій, Пашук Андрій, Приступка Х., Коузубський Борис, Чучмай Максим, Павлюк Лзаріон, Козичийкий Сергій.

На Холмщині: Васильчук Павло, поліційний і культурний діяч в м. Холмі, Скрипа Осип, Дуда Осип, Антин Васильчук, Яків Войтюк, редактор "Нашого Життя" в Холмі.

На Поліссю вибрані: Василь Дмитрук і Хруцький Сергій.

На Волині, Холмщині і Поліссю вибрано 20 послів Українців.

УВАГА! РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ МІСТА ВІННІПЕГУ!

Приходять всі якнайчисленніше на

МАСОВЕ ПРОПАГАНДОВЕ ВІЧЕ

яке устроюється ся заходом українського відділу Робітничої Партії Канади дня 31-го грудня о год. 2.30 по полудні в Українським Робітничім Домі в Вінніпегу.

На вічу будуть промовляти гг. М. Попович, С. Логвіненко і Д. Захарук.

Предсіателем віча тов. Ом. Хоміцький.

Кождий робітник і кожда робітниця, котрі интересують ся політичною боротьбою, повинні прибути на се віче.

Заряд укр. від. Р.Л.К.

ЗІЗД СТОВАРИШЕНЯ УКР. РОБ. ДІМ.

До філій і відділів Стоваришеня Український Робітничий Дім. Дорогі Товариші!

Екзекутивний Комітет Стів. Український Робітничий Дім отсим повідомляє всі Філії, Відділи і Загал Членства Стіваришеня, що слїдуєчий регулярний річний Зїзд Стів. У.Р.Д. відбудеть ся на днях 15, 16 і 17 січня 1923 р. в салі Українського Робітничого Дому в Вінніпегу.

ПРОГРАМА ЗІЗДУ:

1. Отворене зїзду.
2. Вибір президії зїзду.
3. Вибір верифікаційної комісії і провірене повновастей делегатів.
4. Справоздане заряду Стів. Укр. Роб. Дім.
5. Справоздане адміністрації "Укр. Роб. Вістий".
6. Справоздане заряду "Пролеткульту".
7. Справоздане Центр. Орг. Комітету Секції Жен.-Робітниця.
8. Справоздане делегатів філій і відділів Стів. У.Р.Д.
9. Вибір комісії: контрольної, маєткової, просвітньо-пресової, організаційної, статутної, резолюційної і фінансової.
10. Засідання комісії і їхні справозданя.
11. Українські робітничі і фермерські дома в Канаді.
12. Робітничі дітотчі школи.
13. Орган Стіваришеня Укр. Роб. Дім.
14. План праці Видавництва "Пролеткульт" на слїдуєчий рік.
15. Робітниче Запомогове Товариство.
16. Організація женщин-робітниця.
17. Організація фермерів.
18. Справа допомоги визвольної боротьбі в Східній Галичині.
19. Справа технічної помічі Радянськой України.
20. Ревізія статута Стів. У.Р.Д.
21. Вибір заряду і контрольної комісії Стів. У.Р.Д. і комітетів на 1923 рік.
22. Замкнене зборів.

Програму належить добре обговорити перед зїздом.

Філії і Відділи Стіваришеня повинні сю програму добре обговорити на своїх зборах і перед зїздом надіслати до Екз. Комітету Стів. У.Р.Д. свої пропозиції що до найкориснішого розв'язаня і полагодженя поставлених в програмі справ.

Право представництва.

Філії і Відділи Стіваришеня, включаючи і всі Відділи Секції Женщин-Робітниця мають право вислати одного делегата, або одну делегатку за кожних своїх 25 членів або членкинь, або частину сего числа (коли Відділ числить менше, чим 25 членів або членкинь, то все має право вислати одного делегата). Товариства, що є членами Стів. У.Р.Д. мають право вислати по одному делегатові з правом рішаючого голосу.

Братні делегати від товариств і посторонніх організацій, а також члени Стіваришеня, котрі не є делегатами, мають право дорадчого голосу, можуть брати участь в дискусіях, давати пропозиції, але не мають права голосувати, хіба, що в деяких справах таке право буде їм дане рішенем уповномочених делегатів.

Делегатки Секції Женщин-Робітниця.

Відділ Секції Женщин-Робітниця повинен подати про висилку своїх делегаток де се можливе, а де неможливо вислати від Відділу своєї делегатки, то належить дати повновасть делегатові від Відділу Стів. У.Р.Д.

Делегати від фермерських товариств.

Екзекутивний Комітет широ запрошує на сей зїзд представників фермерських товариств, які повинні взяти участь в зїзді, висилаючи своїх делегатів зпоодинок, або по кілька товаришів спільно.

Назиска вибраних делегатів належить подати до відомого Екз. Комітету перед зїздом.

З товариським привітом,
Екзекутивний Комітет
Стів. Укр. Роб. Дім.

УВАГА! ПЕРШИЙ РАЗ В СІМ СЕЗОНІ УВАГА!

ВІДДІЛ ЖЕНЩИН ПРИ СТВ. УКР. РОБІТНИЧИЙ ДІМ

відіграє

В СУБОТУ, ДНЯ 30-ГО ГРУДНЯ

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

зворушаючу драму в 4-ох діях І. А. Тогобочного п. н.:

Мати Наймичка

(Перерібка з поеми Т. Г. Шевченка "Наймичка")

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ПРИХОДЬТЕ ВСІ ЯКНАЙЧИСЛЕННІШЕ І КЛИЧТЕ СВОІХ ЗНАКОМИХ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ
(включаючи воєнну таксу.)

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Товариство “Українських Робітничих Вістей”.

Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НА ЮНІЙНІМ ФРОНТІ.

Дня 8. січня 1923 р. відбулась у Медисин Гет, Алберта, провінційна конференція Альбертської Федерації Праці. Трейд-юніон Провітної Ліги, яка творить ліве крило у всіх професійних організаціях Зл. Держав і Канади, пропонує на сій конференції дві резолюції: перша — за злученням всіх фахових юній після індустріальної системи і друга — за приводем негативного відношення президента “United Mine Workers of America” Дж. Луїса до гірників Нової Скошії.

Се буде, так би сказати, перший дебют Трейд-юнійної Провітної Ліги в Канаді. В Злучених Державах се ліга зробила вже велику і успішну роботу внутрі Американської Федерації Праці в справі усунення її фахової федераційної системи і заміни її злучкою всіх фахових юній після індустрії. До сї пори в Злучених Державах заявлялось за злучкою одинайять стейт-юнійних федерацій, які своїм рішенням творять велику загрозу панованню Гомперса. Крім цих стейт-юнійних федерацій розпочав ся великий рух за злучкою серед залізничодорожників. Залізничодорожники в Злуч. Державах страшенно потерпіли підчас страйку минулого літа. Се заставило прокинутись передових робітників, тоді як многи, розчарувавшись в юній, почали її зовсім покидати. В днях 9. і 10. грудня-с. р. відбула ся в Шікаго конференція, в якій взяли участь 336 делегатів від всіх шістьнайдцятьох залізничодорожних юній, при саботованню конференції прихильниками Гомперса. Крім того на конференції було 75 делегатів від різних братніх організацій, стоячих на точці погляду злучки всіх юній. Конференція вибрала краєвий комітет, який буде вести активну роботу за злучкою всіх залізничодорожників в одну сильну індустріальну юній.

В Канаді зокрема така робота до сї пори вела ся дуже слабо. Канадські юній в своїй більшості творять інтегральну частку Американської Федерації Праці, тому вони беруть участь і у всіх визначних з'їздах та конференціях американських юній. Так представники канадських юній були на з'їзді Трейд-Юнійної Провітної Ліги в Шікаго, як також на останній конференції залізничодорожників. Однак помімо сї спільної роботи, радикальні елементи канадських юній повинні активніше повести роботу внутрі самих канадських юній. До сї пори ся активність було видно тільки серед канадських гірників. Першими застрілками були гірники Нової Скошії, які минулого літа повалили свою реакційну ексекутиву, вибравши на її місце радикальних активних робітників і ухвалили прилучитись до Червоного Профінтерна, на сегорічний з'їзд якого вислали навіть свого делегата.

За останні часи почалась активна діяльність і серед гірників західної Канади, в наслідок чого заворушив ся найбільше відсталі едмонтонський гірничий дистрикт, де тепер страйкують около 1.100 гірників. На чолі гірничого руху в західній Канаді (18-ий дистрикт) також стоять активні робітники. Перше всего їхнім теперішнім завданням є zorganizувати всі дотеперішні неюнійні копальні, якими є копальні едмонтонського і венкуверського дистриктів. Се їхнє завдання горячо попірають гірники східної Канади, які недавно висловили свою горячу симпатію едмонтонським страйкерам і заявили свою готовність негайно поспішити їм з помічю.

Гірники західної Канади, які є найбільш численно від юній юній там-же, будуть представляти собою поважну силу на провінційній конференції юнійної федерації в Медисин Гет. Там вони перші повинні підняти голос в обороні двох резолюцій, значащих на початку сїї статі. А щоб сї резолюції знайшли собі шире поперте зі сторони гірників, гірники повинні писати на сю конвенцію своїх активних радикальних представників. Пора вже, щоб канадські юнійні робітники дружно стали в ряди Трейд-юнійної Провітної Ліги та підняли свій голос проти канадського Гомперса — Мура, директора канадської національної залізничої. Адаже ж та залізнична знизла своїм робітникам заробітну платну так само, як і кожда инша. А провідник канадських юній є її директором.

Хаос серед канадських юній, створений віджившою свій вік федеративною системою і поутворуванем різних окремих юній, є далеко більший, ніж в Злучених Державах. Провінційна юнійна конференція, певна річ, не зарядить суму хаосу, навіть если-б вона солідарно без опозиції заявила ся за злучкою юній після індустріальної системи, але зробивши се, вона положить першу підвалину під сей рух для дальшого його розвитку.

Гірники західної Канади повинні також поспішити на поміч гірникам Нової Скошії в їх боротьбі з президентом “U. M. W. of A.” Луїсом, який проголосив війну ексекутиві 12. дистрикту тільки тому, що вона стоїть на ґрунті принципів Червоного Профінтерна, а не на ґрунті гомперсівського співробітництва з буржуазією. Заявивши виразну і непохитну позицію по лінії індустріальної юнійної системи, гірники західної Канади знайдуть собі поперте серед радикальних робітничих елементів і інших юній. Гірники, які є якраз злучені в одній індустріальній юній, можуть не тільки на словах, але і на ділі доказати перевагу індустріальної юнійної системи над фаховою. Бо хоч як реакційними є лідери “U. M. W. of A.” — все-ж таки гірники відзначили ся о много більшою солідарністю в страйку минулого літа, чим залізничодорожники і тому віднесли більшу побіду.

Ми сим не хочемо сказати, що гірники віднесли цілковиту побіду. Ні, так воно не є, хоч могло бути. Коли дивитись поверховно, то гірники виграли страйк минулого літа, однак реакційні лідери піддали ся на вудочку капіталістів і позаключували з ними контракти на ріжні речинці, а не на один речинець для цілої юній. Сим самим вони унеможливили солідарний виступ гірників в будучині. Однак юнійні гірники дістали назад свою платню і збільшили за, час страйку свої юнійні ряди, тоді як залізничодорожники не тільки не вибороти своєї платні, але у многих місяцях капіталісти розбили їх організації, які дальше розкладають ся вже самі. Лише нові клічі Трейд-юнійної Провітної Ліги, тобто лівого крила в Америк. Федерації Праці, зможуть вратувати юнійний рух з його безпомічного стану та від дальшого розкладу і покидати його до активної боротьби з систематичним наступом капіталом.

Робітнич.

В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ І НА ВОЛИНІ.

(Від власного кореспондента.)

I.

Настрій. — Соціална і національна боротьба. — Як вмирали червої повстанці.

Помімо нечуваних насильств з боку пануючої польської шляхти — австрій в Галичині серед Українців бальдорій та самопелів. Причина сього не в надії на вирішенє галицької справи денебуав в Парижі чи Лондоні, але віра у власні сили. Хоч до певної міри революційний рух Галичини носить звершений — національний характер, ми не можемо легковажити собі його. Навпаки — ми дуже цікавимо ся і слідимо за ним, а також без сумніву будемо підпомагати, чим зможемо. Щоб ся представити собі сучасну боротьбу Галичини за визволенє від польської шляхти — треба перш усього вдумати ся в історію, розвій і умовини тої країни. Заочиним будо, як би хто небув приписував революційній боротьбі в Галичині другий характер, чим в дійсности. Причин треба шукати не так в терорі польської влади, як в стихійному дозріванню нації. Ніколи не може наріа перескакувати простір між дозріванєм і дозрілістю. Часті помилки соціальної Революції Скоду були тільки тому, що технічна культура перегнала на сотні літ вперед духову. Іншими словами: людство було заскочене революцією завчасно. Вправді, се було неминує. В порівнянн з велитєнськими здобутками техніки, люди проти неї були дикунами. Один з визначніших російських публіцистів, шукаючи причини у вибуху Великої Революції, бере теж під основу тверденє, що технічна культура переросла духову, зображує коротко так: “дикумо чоловікові дали в руки скоростріл — і він посів ним... Се неминує у вєсьому світі”.

Галичина за час війни, а також за час революції на Україні і в Росії — дозрівала, виховувалась. Вона кидала ся у всі боки, шукаючи правдивого шляху. Шлях її був і ганебний і кровавий і бідний і героїський. Вихованє і дозріванє галицьких трудових мас йшло дуже важко. Але ся школа не пішла на марно. В житю ніякий здобуток не приходиться легко. Ніяких житевних рішень не полагаджує ся тільки ухвалою на папері. За все потрібно бороти ся. Боротьба, се одинакий чинник, який полагаджує всі спірні питання. І Галичина боролась ся теж. Боролась ся однак під невмілим, одностороннім командованєм. Находячись в фазі дозрівання, вона, без досвіду, молода країна, слухала своїх самозванних “богів” і трітала великі жертви в безумній боротьбі. Після капітуляції 1920 року, два роки Галичина мовчала, немаче надумувалась, кудю йти? Але в дійсности за сей час дозрівала її сила і 1922 рік викинув на верх першу стихійну повіль. Будучий історик, як захоче шукати першого стихійного відрухового (невимушеного) бунту Галичини, то без сумніву найде його в 1922 році. Безперечно, на сю боротьбу мали великий вплив дві причини: 1) близьке сусідство революційних радянських республік і чималий наплив революційного галицького елементу, що повернув з пролетарських держав і 2) зневіра у вирішенє своєї долі закордонними “представництвами” і всіякими Петрушевичами. І коли сьогодні в Галичині настрій бальдорій і самопелів, то се виключно віра в свої сили, віра в певні здобутки шляхом боротьби і віра в революцію. Осін 1922 була першим іспитом, що пройшов з надзвичайним успіхом. “Але вєстакі ярки помітно не повну дозрілість галицьких трудових мас. Вправді ся нездорілість в меншости, та є певна запорука, що її загибель неминує.

Революційна боротьба, се взагалі акт лівого крила. Я не похитно настоюю на сьому, що в Галичині бунтарський рух є впливом лівих соціалістичних течій. Але велике значінє і користь має оден фронт, себто боротьба всіх політичних партій проти спільного ворога: польської шляхти. Сим не ослаблює ся сила революційних рядів. Національна й соціална боротьба в Галичині так тісно звязана з собою, що розділяти їх в теорії і ділі, рішучо непередчасно. Країні одиниці — переважно молоді націоналістичного табору пішла по слідам соціалістів. Зрозуміє ваги хвилі найкраще добре приміненє і викресило партійні ворогованя виключно в підпольній — революційній боротьбі. Наслідки сього відрухового “обеднаня” без сумніву гарні і в сучасному галицькому русі не помічає ся тих помилок (тих фатальних помилок), які мали місце в час революції на Україні. Ми однак, займаємо становище сьлідує: революційна боротьба — се керованє соціальною неминуєчю руху, при якому в одній лаві дає національне визволенє і наше довіре та поміч спрямовані в бік соціалістичних чинників. Спрямовані тому туди, бо соціалісти люди, що прівали з національними забобонами, люди, що пережили націоналізм, найкраще розуміють яким шляхом повести трудові маси і без сумніву візьмуть на увагу се, що Галичина не переросла ще на націоналізм і що силою топтати, чи оминати його приведе до не потрібного розколу ослабить боротьбу. Ще раз підкреслимо: соціална боротьба і національна звязані дуже тісно між собою і в ніякому разі їх поділити не можна. Хто попробує, той опісля повернеть ся назад. Природні закони перескакувати не можна.

Все таки з сього не виходить, що боротьбу ведуть націоналісти, та що їм треба помагати. Ні! Ми повинні дати поміч соціалістичним партіям, весь рух, ініціатива є в їх руках. Ми мусимо тільки використати національний рух, звязати його тісніше з соціалним, а про дальше скаже майбутне. Минув майже місяць від того часу, як в Чорткові наглядний шляхецький суд засудив червоних повстанців Т. Мельничука Степана і Шеремету Петра та розстріляв їх. Аж по місяцеві владось мені одержати точні відписи передсмертних листів померших. Які величні і які горді їх постаті! В спільному листі до товаришів, оба засудженні пишуть: “Ідіть дальше, наша смерть нехай Вам буде зоахотю. Хай живуть борці за волю народу! Хай живе Революція!”

Оба розстріляні комуністи, в слові “народ”, розуміли без сумніву ті широкі трудові маси Галичини, незможне єляство і робітництво. Се найкраще підчеркує лист тов. Шеремети. Він кличе до своїх рідних:

“Не забувайте за що я вмер! Памста панам нехай жєрє у Вас! Будьте друзими бідного! Пам серця не має. Пан живе коштом слабого.”

А кінчаючи, вговорює рідну матір і заспокоює її, як комуніст Жванський в драмі М. Ірчана “Бунтар”: “...не плаче, не тужить! Так бола треба, так хоче народ, так хоче Велика Революція, а я її вірний син”.

Очевидень, що аж до останної хвилі був біля засуджених товаришів, розкажує, що оба комуністи з наймовірною іронією пріняли засуд смерті. Ше пів години перед розстрілом вони безжурно розказували про жите на Радянській Україні, та з великою цікавістю читали львівські часописі. Тов. Мельничук був твердий, як мур. Він ані на одну хвилину не попадав в сум. З піснює “Інтернаціонал” наставив свої груди і вмер гордо — безстрашно. За ним тов. Шеремета Петра.

Свідомі українські робітники не сміють забути про своїх рідних Велитнів-Героїв тов. Мельничука Степана, Шеремети Петра і третого Целка Івана! В найблизшому часі повинна бути широко відома пошана їх памяті.

Юрко Ропша.

НЕ ЗАБУВАЙМО І ПРО НИХ.

Як відомо товаришам, праця Комітету Помочі Голодуючим на Радянській Україні за послідні місяці цілком припинилась. В фінансовім справозданню комітету, поміщенім в 82 числі “Українських Робітничих Вістей”, було подано, що комітет має в касі готівки \$536.99. До повисшої суми прийшла ще 30. жовтня збірка з Летбридж в сумі \$16.80, призначена для голодуючих дітей на Радянській Україні. Від того часу не вливали до комітету ніякі жертви, а й сам комітет не робив ніяких заходів в справі відновленя кампанії в користь голодуючих. Такє становище комітет заняв в часті тому, що з приходом живн відносини на Україні повинні були значно поліпшити ся. Правда, сї відносини значно поліпшили ся, люди з голоду тепер на Україні не вмирають, — та вєстакі там є ще багато таких, що потребують нашої помочі. До сих потребуючих треба в першій мірі зачислити діти по діточих садках, яким держава не може дати достаточної піддержки, та учительство нижших шкіл, котре ні звідки не дістає помочі, крім своєї не вистарчаючої на жите платні.

Щоби діти читачам бодай мали образець того, в яким тяжким положеню находит ся діти і учителі на Україні під теперішнім час, ми друкуємо понизше два листи з Києва, писані українською письменницею Наталією Романович-Ткаченко до редакції журналу “Голос Праці”. Журнал наш попав в руки тов. Ткаченко і в нїм вона побачила заклик в справі помочі голодуючим на Україні. Пишучи до редакції в справі поміщеня її творів в “Голосі Праці”, тов. Ткаченко написала рівночасно на просьбу учителів особний лист сьлідуєчого змісту:

Київ, 29. X. 1922.

Товариші!

А се вже звертаюсь до Вас на проханє учителів. Побачили у мене “Голос Праці”, перечитали залик “Спасайте від Голодової Смерті” таї кажуть: “Може-б і наше голодне вчительство підтримали! Напишіть!” От я й пишу. Учителство працює з самопожертвою, працює у вільній новій школі, але воно голодує, воно черевиків ціанх не має, щоб в стоту з сухими ногами прийти до школи, через те хорувє і часто-густо гине. Знаю зараз про злидні вчителів 4 трудової школи імені Ів. Франка (Київ, В. Дорогожичська 44), персонал в числі 16 осіб, про злидні вчителів 2 трудової школи (ул. Гершуні 32), про бідованє 1 віршевої трудової школи імені Т. Шевченка (Львівська ул. 46) та 3. трудової школи. — Може Ви, Товариші, що організовано надсилаєть запомогу наслідно соціалістичної федерації взагалі, — знайдете кошти і на запомогу такій значній культурній силі, як учительство і надішлетє сїю запомогу на вказані вище адреси трудових шкіл через Адміністрацію Американської Запомоги.

Нат. Романович-Ткаченко.

А в два тижні пізніше тов. Ткаченко написала другий лист в справі помочі дітям такого змісту:

Київ, 14. XI. 1922.

Шановні Товариші!

Нещо давно (4XI) післала я Вам листа в справі надрукованя в “Голосі Праці” та взагалі в справі виданя своїх творів. Та се писала, що школи потребують запомоги. Часопис Ваш лежить у мене на столі і кождий, хто мене відвідує зацікавлюєт ся ним, переглядає та разом з іншими звідками вичитує оголошеня про збір грошей голодним Росії та України. Отже починають ся мрії про те, як би з тої запомоги дійшло щось і до голодних культурних робітників України. Артист мріє про запомогу театральним робітникам, письменник про запомогу голодним письменникам, член Академії про поміч вченим, вчитель і виховатець про якийсь гріш для нової школи, дитячого садку. І кождий прохає мене згадати в моїх листах до Вас про важке становище культурних робітників і про конечну потребу запомоги для них. Деяка запомога в виді посилок через Американську Запомогу Адміністрацію почала надходити від окремих осіб та культурно-освітнїх товариств з Америки, але Ви може могли-б більше організовано надати сеї.

Мені вже давно впала в голову думка, зясувати Вам, прихильникам нового життя, що повстало на руїнах розваленої віду — біду й злидні робітників-творців в сфері мистецтва, біду, яка мені дуже добре відома, — (бо багатоох робітників близько знаю та й в моїй хаті та біда живе) та все спиняла ся, чекала відповіди від Вас на першого листа. Та біда не жде. Вмирають з голоду люди, з наступленєм зими хорують та без ліків і опалу, без доброго харчу, — гинуть.

Та найперш, про кого я Вам напишу — се діти: діти і робітничі фізичної праці і культурні діти, які цілий день, поки батьки, за шматком хліба шукують, гинуть і морально і фізично без догляду. Є у Києві звші 40 діточих садків — всі засновані урядом Губерновсити, який ширю дбає за народну освіту і за соціально вихованє дітей та який коштів мало має. Тому кождий садок дитячий шукає собі опікуну (якесь кооперат. т-во, якийсь робітничий клуб, професійна спілка), який би давав кошти. Але де кілька садків і досі не мають собі опікуну (і то такі садки, які обслуговують найбільшій околищі робітничі) і нидіють. Такі є всім і на запомогу для кожного садка цілком вистарчить що місячно 5 посилок А.Р.А. по 10 доларів кожда.

А два садки в робітничих околицях зовсім припинили свою діяльність через брак коштів і діти пішли на вулицю хліба жєбрати.

Отсе Вам інформація, Товариші, а вже Вам видно буде, що і як можеєть запомогти. Найпростіший шлях через Американську Запомогу Адміністрацію надіслати запомогу харчами і одягом на адресу дитячих садків. Адреси їх надішлю, як забажаєте. Поки дам дві адреси: 1) Київ, Дорогожичська 8, дитячий садок № 3, завідувалька Любов Шульгина; 2) Київ, Стрілецька 1 б. дитячий садок, завідувалька Марія Липківська; 3) Київ, Бульвар Т. Шевченка ч. 58, дитячий сад “Дитяча Хата”, на руки завідувальки “Ліді Коваленко.

З товариським привітом,
Нат. Романович-Ткаченко.

З повисших листів товариші бачуть, в яким тяжким стані находит ся діти по діточих садках, та яких гараздів знаєє учительство трудових шкіл в Києві.

Щоби бодай в часті влєкшити положенє згаданих в повисших листах, Комітет Помочі Голодуючим на Радянській Україні вивідав на днях до Українського Червоного Хреста в Києві послідних 500 доларів з просьбою розділити їх в порозумінню з тов. Ткаченко між діточі садки і учительство трудових шкіл, яких адреси подані в повисших листах. Однак ся поміч дуже мізерна. А як бачуть товариші, дальша поміч з нашої сторони є конечно потрібна. Тому нам не треба забувати цілком про поміч голодуючим, але крім жертв на інші пекучі цілі під теперішню пору (як прим. фонд політичних вєзнів в Сх. Галичині), треба по зможі жертвувати і на поміч голодуючим.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА “УКР. РОБ. ВІСТІ”

БУРЖУАЗНІ СТЕПЕНДИСТИ.

“На злодію шапка горить” — каже наш дядько. І справді, чим хто більш чує, що його поступки не такі, як мали-б бути, той горлає та кричить, щоби відвернути увагу від того, що сам робить.

І от у львівській “Свободі” появилась шумна заява, яке то закордонні “революціонери” та “соціалісти” займають становище до єднаня пролетарських держав в сильний та залізний союз проти міжнародної буржуазії. І синюли жмутом лайкот та патріотичних фраз, вилаяли провідників визвольної пролетарської революції за те, що вони не тільки на папері або на вічу, але в дійсности виконують заповіді великих учителів: “Пролетарі всіх країн, єдналиєтє ся”.

Не варта було-б займати ся сєю горсткою демагогів, колиби не була ясна та роля, яку хочуть вони відіграти в таборі міжнародної контрреволюції та ще під облудними кличками революційного соціалізму. І тільки тому, щоби робітничі маси раз на все пізнали се правдивє лице тих українських соціал-революційних і їхню контрреволюційну роботу, розяснюємо, що думають вони робити, за чї гроші і в чїх інтересах іде їхня праця.

Буржуазний чеський уряд на порученє свого імперіалістичного опікуну Франції призначив на піддержку всієї програної пролетарськими масами контрреволюції кілька мільонів чеських корон річно. Найшод ся корито і мов круки злетіли ся всі забакротовані політики Росії та України. Знайшов ся буржуазний жир, і в Празі повстає так званий Громадський Комітет, на чолі якого стоїть ес-єр Шаповал; маючи до своєї розпорядности підставлені міжнародною буржуазією чеські корони, згуртував він коло себе всіх, хто може придати ся буржуазії в боротьбі з робітничо-селянськими республіками.

За гроші міжнародних кровопійців почали вони видавати орган “Нова Україна”, і збирають коло него всіх, хто збє на чеські корони міжнародної буржуазії. І форму знайшли, під якою виплачують сї одини гроші: “стипендії” для народних діячів. По найвищих вистках на леп тої буржуазної стипендії пішов і той чеський з собою “комуніст” Винниченко.

А ідеологіє і етику сєї буржуазної підмоги виковує великий “теоретик соціалізму” Львівський. Він ідеалізує сю зароданість великими фразами і бере тисячами буржуазні гроші на издаванє “соціалістичного” органу. І так творить міжнародна буржуазія нову форму контрреволюції, яка була-б їй потрібна на случай нових авантур проти Радянських Республік.

Видавана за буржуазні гроші “Нова Україна” переходить під редакцію Винниченка до Берліна. А та сама чеська буржуазія, що губить комуністичний рух в себе, та буржуазія, яка спокійно дивить ся на надходячий голод на Карпатській Україні, дає тисячі на видаванє “соціалістичного” органу, і то тільки у формі стипендій для бідних соціал-революціонерів та українських комуністів.

Робітництву ясне їхнє становище.

А закордонним соціал-революціонерам краще було-б зайняти становище до походження. Тих субсидій та стипендій і з яких причин і з якими цілями міжнародна буржуазія не жалує на них тисячі.

—Т—ч.

БЕРЛІН, 13. грудня. — Минулої ночі відбулась в Гелінге у Віртсбергу кровава боротьба між баварськими фашистами і віртсберзькими комуністами, при чім поранено двайцять осіб.

Соціалісти в Мінхені склали на сьогодні вечером пять масових віч. Подібні віча склали також провідники фашистів, Гітлер. Протягом дня фашисти розкидали антисемітські брошури. Власти держать в поготівю всі поліційні резерви.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС КОМІНТЕРНА В МОСКВІ.

(Від власного кореспондента з Москви.)

Ще за часів царизму в російській соціалістичній пресі дебатовалось питання, якими шляхами підути до загальної мети два чинники світової індустрії — селянин та робітник (пролетар). Одна точка погляду, в особі Михайловського, — колишнього редактора "Русского Бюлетеня", — фіксувала: аби стати революціонером, селянин повинен "виваритись в фабричному котлі" і з цього моменту, ставши пролетаром, він механічно та ідеологічно зливається з міським пролетаріатом. Друга точка погляду, устали соціал-революційної "Землі і Воли", особливо "Чорного Передела", центр ваги бачила в селянстві, і лише в ньому, і хоча не вишукала свого казана для виварки пролетаря в селянському жупку, — все ж аж до останнього процесу над партією соціалістів-революціонерів зістала вірою своєю тощо погляду.

Зрозуміло, що коли 50—30 років назад це питання ставало в площі теоретично-ідеологічній, то зараз в Росії, при пануванні "диктатури пролетаріату", воно стає на чергу денду зовсім в інших фарбах. Саме хто-ж є той "пролетаріат" в Росії, що іменем його вершить ся світова революція? 95% селянства, чи 17% робітників індустріального виробництва?

Питане занадто складне, кардинальне, щоб його розв'язати на зразок Гордієва узла. Ся складність звернула увагу і членів конгресу Комінтерна. Тим більше, що в країні, де селянство свідоме своєї ваги та значення, і де воно, не на зразок російського, не бажає "пасти задніх". Тов. Ленін ще на 2-му конгресі Комінтерна казав, що найбільше життєву проблему кожної революції, соціальної найбільше життєву проблему революційної спілки селянства та робітників. Роза Люксембург в 1918 році висловила: "Коли ми серйозно приступимо до соціальної революції, ми повинні присвятити стільки-ж уваги селу, скільки промисловим центром, а з сїєї сторони ми ще перебуваємо в початках початку".

В 1922 році на IV конгресі Комінтерна член Комінтерна Костричев, від Польщі, констатує, що "з того часу пройшло кілька років, а ми все ще перебуваємо "на початках початку"... недостаточну ясність в тактиці компартій по аграрному питанню". "Кожний раз, коли ми підходимо до аграрного питання, ми здивуємось з запевненням, що повинні оперти ся виключно на міський пролетаріат". "наше завдання полягає в революційному союзі пролетаріату міського з пролетаріатом сільським". Представник Японії, т. Катама, констатує, що "японське селянство піде рука об руку з міськими робітниками підчас пролетарської революції. Оператор мав підстави се твердити, бо "всі міські робітники окупають ся вихідцями із села... а час, на який вони кидають землю, коротенький — 3—4 неділі (розмотка шовку)". В кінцевому слові тов. Варга констатує, що "успішна революція неможлива без участі широких шарів селянства".

без них ми ні в якому разі не вважимо влади в наших руках". Цікавим занадто являється доказ т. Біалінґса (Америка) до негритянському питанню. В ньому переплітають ся елементи соціалізму, характеристичні для "блїх" докладчиків, з "чорними" елементами американського докладчика. Скарикеризувавши становище дітяк "із хати дядька Демі", Біалінґс заявляє, що "в сьому не мало вини також білі робітники та їх професійні спілки, які всі без винятку не допускають Негрів в число своїх членів". Тов. МекКей (Америка), відомий поет-Негр, горячо закликає Комінтерн взятись за справу Негрів... бо, як предсказував колись Маркс в американській газеті "Трибуна", "без визволення Негрів неможливе визволення Америки від капіталізму". "Становище Негрів в південних штатах жахливе. Навіть за отримуваних газети із північних штатів Негрові загрожує на півдні бичоване, страшне обмозуване смолою".

Особливу увагу конгресу притягає справа Комінтерна Комуністичної Молоді, — закладу будучини. Докладчик Шіллер каже: "Наші організації розпочали вже працю в професійних спілках; вони виставляють скрізь конкретні вимоги та діяльно борються за капіталом". "Що торкається антиімалітаристичної агітації, то комсомольські організації-продовжають з захопленням роботу, яку вони провадили підчас війни". "Комінтерн молоді не являєть ся пасивним додатком комуністичних партій: всі лозунги Комінтерна практично здійснюють ся К.В.М."

Звіт кооперативної секції Комінтерна звертає на себе особливу увагу. Кооператор-комуніст т. Мешеряков констатує, що "кооперативний рух уявляє собою одну із найбільш сильних форм робітничого руху". "Кооператив до сього часу була цілком господарською організацією... через те вона не притягла до себе уваги революційних елементів робітничого класу". Ся причина була чудово використана ворогами робітників. "З другого боку, досвід російської революції ясно показав, які величезні труднощі повстають в ділі організованого народного харчування та товарообміну перед пролетаріатом, який захопив в свої руки владу, а не захопив поперед кооперативу". "Соціальне значіння кооперативу, — каже т. Аріє, — куди більше після захвату влади робітничою класою, в період пролетарської диктатури". "Коли в 1918 році Радянська влада приступила до розподілу продуктів при допомозі кооперативів, — то виявилось, що останні перебувають в руках наших ворогів, констатує т. Хінчук. — Коли-ж ви бажаєте уникнути попередніх помилок, ви повинні опанувати кооперативами ще до того, як візьмете владу в свої руки". (Продовжене буде.)

К. Дальницький
Москва, 26 листопада 1922

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТІ ВИКОНКОМУ КОМІНТЕРНА.

Звіт з діяльності Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу здавав тов. Зіновєв. Він коротко у своїй промові порушив всі справи, до яких вибрано особні комісії і перейшов до ширшого обговорення сучасного світового економічного положення в зв'язку з робітничим рухом. Зіновєв говорив:

В Америці, Японії, Англії, Франції і ин. державах спостерігається ся велике переходове господарське піднесення. Се піднесення одначе не міняє того факту, що капіталізм переживає тепер період занепаду. Ми переживаємо тепер не одну з періодичних криз капіталізму, а кризу капіталізму взагалі. Для капіталізму порятунку нема. В майбутньому політичному стані суперечностей повстають шодня. Розпад Антанти надходить швидко. Ликвидуєть ся Версальський мир. Перед нами банкрутство буржуазного паціфізму, втіленого в особі Лойд Джорджа. Виборча кампанія в Англії виявила надзвичайну вбогість ідеї. Поруч сього заострюєть ся боротьба в колоніальних країнах і визвольний рух поширюєть ся й поглиблюєть ся.

Буржуазна демократія розкладаєть ся, прикладом для сього може бути Італія, де фашизм є ударом не тільки для італійської монархії, а також ударом по всьому соціал-демократичному ладові взагалі. Фашизм є явище не тільки місцеве італійське, навпаки він є показником того, що на такі явища сподівають ся і в інших країнах. В Німеччині він може набере інших форм, але зміст буде такий же. Події, що відбувають ся тепер в Австрії та кож є ударом по буржуазній демократії. Тогож треба сподівати ся і в Чехословаччині і в Угорщині і на Балканах.

Фашизм є тільки переходиним періодом, котрий накладає на комуністичну партію обов'язок підготувати ся до переходу на легальний стан. Зробимо помилку, коли вважатимемо, що світова контрреволюція шухає і притихає. Сей контрреволюційний етап у великій мірі буде революційним фактором. Шлях до світової революції не складаєть ся з одної простої лінії. Характер на риса сучасного становища сама собою незначна, але може стати за вихідний шлях для великих вирішень. На Близьким Сході дуже можлива була би нова війна, але тепер мабуть війни не буде. Та прийдешні події вже кладуть свою тїнь на нинішній день. Як що пролетаріат опанував владу, не стане на перешкоді війні, то вона неминує приїде. На другому бігу ми бачимо нечуванний зріст комунізму, що утворив уже нові системи. Нова економічна політика в С.С.Р. не епізод, а щось більше, бо вона базуєть ся на правильному підрахунку сил селянства і дрібної буржуазії, а з другого боку треба перевести ряд заходів для того, щоб селяни лішилися нейтральними.

Рівновагу в капіталістичному світі порушено, Версальський мир виявив цілковите банкрутство. Колонії провадять визвольну боротьбу, і в період кризи зоря Радянських Республік підносить ся що далі то вище, пролетаріат що далі то все більше ладний дати одсіч. В березні робітничого руху найважливішим явищем є об'єднане другогі і двоєзподовинного Інтернаціоналу. Вся суть полягає в тому, що двоєзподовинний Інтернаціонал мусть розтанути у другому Інтернаціоналі і навіть проводити меншевиків Мартов примушений визнати се. Об'єднане другогі і двоєзподовинного Інтернаціоналу матиме два наслідки: 1) підготує білого терору проти комуністичної партії і 2) нечуванний розкол робітничого класу.

То не випадок, що на чолі урядів тепер стоять бувші соціал-демократи з другогі і двоєзподовинного Інтернаціоналу — Муссоліні, Піасудскі, Еберт. Реформісти поширюють в професуазах свій вплив. Вони почувають се і хотять зруйнувати їх раніше, ніж наш вплив перемаже остаточно. Реформісти чинять так, ніби вони одержали від буржуазії спеціальне доручення зруйнувати пролетарські організації, і вони руйнують головний фундамент пролетаріату — його організації. Розкол зазначає надзвичайний підпад пролетаріату в його боротьбі. За теперішнього стану зявляється пролетаріату є великий злочин реформістів, навіть більший, ніж зрада його підчас війни. З сього ясно, що гасло про єдиний фронт мусть бути не тільки стратегічним заходом, а перш за все заходом проти розколу. Третій конгрес вилососив гасло опанувати більшістю робітничого класу. Сеї мети ще не досягнуто — і єдиний фронт пролетаріату є найкращим заходом для досягнення її. Гасло єдиного робітничого фронту не епізод тільки в нашій боротьбі, а мета-ї. Другий Інтернаціонал тепер є єдиною підпорою буржуазії, але опановане нами більшістю робітничого класу забезпечить нам перемогу.

Гасло єдиного фронту успішмає. В свій час ми самі мусяли були вдатися до його, щоб зчлукити комуністичні партії і зробивши се, ми більше не будемо розколювати ся.

ПРОМОВА СЕМЕНА ВІТИКА

на засіданні Національної Ради у Відні 23. червня 1922.

Національна Рада є єдиним рішенням і децидуючим чинником, бо иншого ми не мали. Маємо два роди посідів, а то соймовим, парламентарних членів палати панів і національними Радами послів, які зразком по більшій часті були також повітовими комісарами. Коли Назарук каже, що він увійшов до уряду за порозумінням з партією, то ми знаємо, яка то партія — Назарук Демчина і тому не дивно, що "партія" апробує, бож вони оба є в диктатурі. Коли ми усунемо диктатуру, то ще нічого не виграємо, бо диктатура знаходить ся в положенню потапаючого корабля, з якого всі втікають, диктатура є негальною, неправильною, є скандалом для українського населення Сх. Галичини, диктатура знегувала і зломала нашу конституцію. Диктатор є узурпатором, який знісв армію і на кінці втік, покинувши її на ласку і неласку ворогів, розтратив гроші, зрадив українську націю, зломав здуку з Великою Україною, а коли нема знову виходу, то кличе Національну Раду до життя, а уповноважені завзивають емігрантів їхати до Галичини, ті самі, що не давно се тому писали в урядових органах, що зрадники є той, хто їде до Галичини.

Ми повинні опанувати більшістю пролетаріату і вратувати професуази. Дуже гарно, що тактика єдиного фронту не має противників в наших власних рядах. Бувші противники єдиного фронту сьогодні відповідають: "Ми самі за тактику єдиного фронту і здійснимо її". Хотімо допомогти пролетаріату в політичній економічній галузі; той мусть бути за єдиний фронт.

Але єдиний фронт ніколи не означає органічного злиття з соціал-демократами: "Краще було би віддати праву руку, ніж робити се". Правильна формулука єдиного фронту се бути поперед робітників в їхній щоденній боротьбі, змагати ся за всіх робітників не звважаючи на їхній напрямок бороти ся за хліб насущний. Правда ми мусямо примирити ся з тим, що повинні будемо сісти за один стіл із зрадницькими провадирями. Тактика єдиного фронту мусть бути вжити майже у всіх країнах. Справу про робітничий уряд доведеть ся брати на увагу тільки в тих країнах, де можна зробити актуальним перехід влади до пролетаріату. Робітничий уряд — се конкретне вживане тактики єдиного робітничого фронту.

Се гасло можна подавати лише у виняткових випадках, але воно зовсім не є необхідною переходною епохою, бо робітничий уряд не замінює диктатури пролетаріату. Партія, котра не уміла розвинути руху заводських комітетів, не уміє організувати широкого масового руху.

Сучасне становище вимагає додержання дисципліни. В тезах французької групи Рену є принцип дисципліни, але в дійсності ся група сама далеко пішла від його. Ми маємо витримати тяжкий біс, а тому потрібна залізна дисципліна.

Мені кажуть товариші, що ми переживаємо епоху утишки світової революції, і що в інших країнах настане революція тільки тоді, як побачить, що господарський стан покращав. Уже тепер перед нами той факт, що життєвий рівень робітників у рад. республіках підвищуєть ся, в той час як життєвий рівень західного пролетаріату підпадає.

Революція робить ся не з наслідуюваня прикладів, а тому, що до сього спонукує власне становище. Російські робітники багато зазнали лиха. Робітникам інших країн буде легше, бо-їх буде підтримувати Росія, шеста частина всього світа. Ми мусямо підкреслити, що наша путь веде до перемоги.

ЧОРНОСОТЕННА НАХАБНІСТЬ.

(Уривки з листа до "У.Р." з Праги.)

"Між иншими, є в нас і "група національної молоді". Се збирання всякого шумовня, що крім сорому більш нічого не привносить для національної справи. На словах ся молодь дуже войовнича, але на ділі — гнила колода. Ось недавно обговорювалось справу протиположного протесту українських студентів в Празі проти шляхецького терору в Східній Галичині. Такий протест відбув ся на вулицях Берліна. Але пражська національна молодь побоялась устроювати подібний протест і то виключно з особистих, шапкових інтересів. Деякі радили піти до чеської поліції, як торік, і просяти дозволу повивітати вікна в польському консуляті. Ось така національна молодь! Герцо!

Та се не все. Існує в Празі "Організація Усуусів", се бувші українські сівочесні стрільці. В організації мають перевагу комуністи, а націоналісти, се без сумніву революційний; крайній елемент. В Чорткові в 11. XI. розстріляв польський суд також бувші Усуусів (червоних) тт. Мельничука і Шеремету. Пражська організація Усуусів, без огляду на внутрішні політичні переконання, постановила одностайно відсвяткувати прилюдно пам'ять поляглих товаришів-героїв. Щоб на устроюванню святі міг хор заспівати кілька революційних пісень, Усууси звернули ся з проханням до студентської хори в Празі. Але... але націоналісти-хористи відмовились. Бачите, не хотілось їм співати 3 революційні пісні і то на святі поляглих комуністів. Се викликало велике обурення між студентами-соціалістами і тоді студентський хор, щоб і ратувати свій престиж, відправив... панахиду в церкві з попами і каділами по поляглих комуністах!

Чи можна поганіше обидити і споганити пам'ять Великих Борців Революції? Але — на се й чорна сонця, щоб робити хамства і бути крайно нахабними!

Студент Роман Варчук.

Святковане жовтневої революції на румунським кордоні.

В київській "Більшовику" з 23. листопада читаємо: В селі Волокші на румунському кордоні Дністра да радянської сторони відбула ся величезна демонстрація з участю селян з інших сіл. Селіни з сіл з румунської сторони Дністра, почувши звуки "Інтернаціоналу" та інших революційних пісень, повиходили на беріг, поскидали шапки та щиро витали маніфестатив з їх великим святом.

Протягом всього часу мітингу чути було з румунської сторони голосні оклики: "Хай живе Радянська Росія, хай живе Радянська Україна, хай живуть великі робітничо-радянські роковини" і т. и.

Маніфестанти селяни відповідали своїм закордонним братам привітаннями та побажаннями якнайскорше визволитись ім з під боярського ярма.

продаєть ся цікава книжочка п. н. ЦЕРКВА І РАДЯНЬСКА ВЛАДА. Якщо хочете знати як відноситься ся большевицька влада до церкви, до справ віри, до церковних шлюбів, до храмів, если хочете знати кому служить церква і попи та чому попи так скажено виступають проти большевицької влади, то прочитайте сю брошуру, яка коштує лише 5 центів. Замовлення слати до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ПОМАГАЙТЕ ПОЛІТИЧНИМ ВІЗНЯМ В СХ. ГАЛИЧИНІ

ЦІННА КНИЖКА. Кожний український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Ліпєрґа п. н. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ. Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковій папері. На українську мову переклав П. Дятів. Ціна сїєї книжки \$2.50. Замовлення посилаєть на слідуючу адресу: J. Boychuk 21 Denison St., Toronto, Ont., або на адресу: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor WWINNIPEG, MAN.

